

Dosarul nr. 2ri-265/17

Instanța de fond: CA Bălți – Iu. Grosu

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu,

judecători

Luiza Gafton, Ion Druță,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Bostan Nicolae lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „PRO-Leasing” în procedura falimentului,

în cauza la cererea înaintată de Jmacenco Igor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „PRO-Leasing” în procedura falimentului, intervenient accesoriu Banca Comercială „Moldinconbank” Societate pe Acțiuni privind recunoașterea dreptului de proprietate și separarea bunului din masa debitoare,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017, prin care s-a admis cererea înaintată de Jmacenco Igor, s-a separat din masa debitoare a SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului automobilul Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008 cu anularea interdicțiilor aplicate asupra automobilului,

C O N S T A T Ă :

La 21 martie 2017 avocatul Barbaroșie Eugenia în interesele lui Jmacenco Igor s-a adresat în instanța de insolvabilitate împotriva SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului, intervenient accesoriu BC „Moldinconbank” SA cu cerere privind recunoașterea dreptului de proprietate a lui Jmacenco Igor asupra automobilului Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, anul producerii 2008, nr. de înmatriculare xxx xxx, nr. motor 6B31AN2359, separarea din bunurile SRL „PRO-Leasing” a automobilului menționat și anularea sechestrelor aplicate. (f.d. 4-7)

În motivarea cererii reprezentantul reclamantului a indicat că la 27 octombrie 2009 între SRL „PRO-Leasing” și Jmacenco Igor a fost încheiat contractul de leasing financiar sub nr. 0004-2009.

În baza contractului menționat SRL „PRO-Leasing” a procurat și a transmis în folosință temporară lui Jmacenco Igor automobilul de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, anul producerii 2008, nr. de înmatriculare xxx xxx, nr. Motor 6B31AN2359, iar Jmacenco Igor s-a obligat să achite plata conform graficului prevăzut în sumă de 440 995,55 lei.

A mai indicat că Jmacenco Igor a executat integral condițiile contractului până la data expirării termenului de achitare stabilit, fapt confirmat prin Actul de verificare din 31.01.2011 și Actul de transmitere în proprietate din 09.11.2012.

Astfel, la 09.11.2012 lui Jmacenco Igor i-a fost eliberată de către SRL „PRO-Leasing” procura nr. 21, prin care primul a fost împuternicit de a efectua procedura de radiere la subdiviziunile teritoriale a DÎTCCA al automobilului Mitsubishi Outlander (nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214). De asemenea, la 09.11.2012 a fost eliberat Ordinul nr. 011/3, prin care Jmacenco Igor a fost împuternicit de a scoate de la evidență automobilul Mitsubishi Outlander.

Tot la data de 09.11.2012, prin Ordinul nr. 011 s-a ordonat scoaterea de la evidență a automobilului Mitsubishi Outlander, anul fabricării 2008, cu nr. de înmatriculare x xx xxx și transmiterea în proprietate lui Jmacenco Igor, identificat prin buletinul de identitate xxxxxxxxx eliberat la xx.xx.xxxx de către of. xx.

A menționat că Jmacenco Igor și-a onorat toate obligațiunile contractuale efectuând toate plățile aferente contractului de leasing financiar nr. 0004-2009 din 27.10.2009 înainte de termen, însă SRL „PRO-Leasing” nu a eliberat automobilul de sub gaj.

Conform art. 321 alin. (1) Cod civil dreptul de proprietate este transmis dobânditorului în momentul transmiterii bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevăd altfel.

Atât art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la leasing, cât și condițiile din pct. 3.5 al contractul de leasing financiar prevăd că bunul trece în proprietatea locatarului dacă au fost efectuate toate plățile ce rezultă din obligațiile contractuale.

Reclamantul consideră că dreptul de proprietate asupra automobilului de model Mitsubishi Outlander cu nr. de înmatriculare x xx xxx a intervenit la data achitării contractului de leasing financiar 09.11.2012. Procesul de insolvență asupra SRL „PRO-Leasing” a fost intentat ulterior, la 30.09.2013, când automobilul de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, anul producerii 2008, nr. de înmatriculare xxx xxx, nr. motor 6B31AN2359, nu mai constituia proprietatea SRL „PRO-Leasing” din 09.11.2012 și urma a fi exclus din masa debitoare.

Pentru a respecta soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, a fost expediată în adresa administratorului SRL „PRO-Leasing” o cerere privind separarea bunului din masa debitoare, care a fost respinsă pe motiv că nu este posibil de a separa bunul din masa debitoare fără acordul debitorului gajist.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017 s-a admis cererea înaintată de Jmacenco Igor, s-a separat din masa debitoare a SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului, cu drept de proprietate lui Jmacenco Igor automobilul Mitsubishi

Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008 și s-a anulat sechestrul și interdicțiile aplicate asupra automobilului în cauză de către organele abilitate cu drept de aplicare a sechestrului, inclusiv de către instanța de insolvență. (f.d. 62-66).

La 12 iulie 2017 Bostan Nicolae lichidatorul SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului a înaintat cerere de recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017, solicitând casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună respingerea cererii privind separarea bunului mobil din masa debitoare a debitorului SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului. (f.d. 67-68, 70-71).

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că hotărârea instanței de insolvență nu corespunde exigențelor legale, normelor de drept material și nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate de recurent în procesul examinării cauzei.

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Materialele cauzei atestă că hotărârea motivată a Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017 a fost expediată lichidatorului la 03.07.2017, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoarea de însoțire nr. 14215, însă la materialele cauzei nu este dovada recepționării (f.d. 59-61, 69)

În situația creată, recursul înregistrat la 12 iulie 2017 (f.d. 67-68), se consideră a fi depus în termen.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La examinarea cauzei instanța de recurs constată că la 27 octombrie 2009 SRL „PRO-Leasing” în calitate de locator și Jmaceno Igor în calitate de locatar au încheiat contractul de leasing financiar nr. 0004-2009, în baza căruia locatorul a transmis în posesie și folosință locatarului automobilul Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008, iar ultimul s-a obligat să achite suma totală de 440 999,55 lei, divizată în plăți periodice conform graficului de achitare, anexa nr. 4 la contract.

La 05 iulie 2013 Sergentu Sergiu administrator al SRL „PRO-Leasing” a depus în instanța de insolvență cerere introductivă. Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2013 a fost intentat proces de insolvență față de SRL „PRO-Leasing”

La data de 21 martie 2017 avocatul Barbaroșie Eugenia în interesele lui Jmacenco Igor s-a adresat în instanța de insolvență împotriva SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului, intervenient accesoriu BC „Moldinconbank” SA cu cerere privind separarea bunului din masa debitoare a SRL „PRO-Leasing”. Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017 s-a admis cererea înaintată de către Jmacenco Igor privind separarea din masa debitoare a bunului mobil și anularea sechestrelor.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră prematură soluția instanței de insolvență, din următoarele motive.

Potrivit art. 48 alin. (1) al Legii insolvenței persoana, care în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare, nu este creditor chirografar. În acest caz, persoana înaintează administratorului insolvenței/lichidatorului o cerere de separare a bunului din masa debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută împreună cu debitorul.

(2) Persoana este obligată să indice în cererea indicată la alin. (1) titlul în a cărui bază cere separarea sau partajarea masei debitoare, bunurile care urmează a fi separate sau partajate, evaluarea lor, locul unde se află, persoana care le deține sau le administrează.

(3) În caz de refuz al administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență, la cererea persoanei interesate, va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele, născute din starea de proprietate comună, pe care coproprietarii le au unii față de alții. Dacă se împarte o moștenire, instanța va mai stabili datoriile transmise prin moștenire, datoriile și creanțele comoștenitorilor față de defunct, sarcinile moștenirii.

(4) Instanța de insolvență va face separarea sau partajarea în natură a masei debitoare prin formarea unor loturi de atribuire. În cazul în care nu sunt egale în valoare, loturile se întregesc printr-o sumă de bani. La formarea și la atribuirea loturilor, instanța va ține seama de acordul părților, de mărimea cotei-părți, ce se cuvine fiecăruia ca urmare a separării sau a partajării masei debitoare, de natura bunurilor, de domiciliul și de ocupația părților, de faptul că unii coproprietari, înainte de a se cere separarea sau partajarea, au făcut construcții, îmbunătățiri sau altele asemenea cu acordul coproprietarilor.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor legale citate, care reglementează modalitatea și temeiurile de separare a bunurilor din masa debitoare, instanța de recurs constată că pentru a solicita separarea unui bun din masa debitoare, solicitantul trebuie să demonstreze că deține un drept real sau personal asupra bunului în cauză, precum și să indice titlul acestui drept.

La caz, Jmacenco Igor a invocat drept temei al pretențiilor sale contractul de leasing financiar nr. 0004-2009 din 27 octombrie 2009 încheiat între SRL „PRO-Leasing” și Jmacenco Igor, conform căruia locatorul a procurat și i-a transmis în folosință temporară cu dreptul de răscumpărare ulterioară de către locatar automobilul de model automobilul

Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008, obligându-se de a achita plata conform graficului prevăzut în contract. (f.d. 13)

Potrivit pct. 3.4 a contractului de leasing financiar, locatarul obține dreptul de proprietate asupra bunului doar în cazul executării depline și în termen a obligațiilor contractuale, inclusiv achitarea tuturor sumelor și penalităților. Transmiterea dreptului de proprietate are loc în baza unui act de predare în proprietate a bunului semnat de către părți. Pct. 5.1.4 al contractului menționat prevede că locatarul are dreptul, după executarea deplină a obligațiilor, să obțină dreptul de proprietate asupra bunului.

Materialele cauzei atestă că la 09.11.2012 a fost semnat Actul de predare în proprietate a bunului la Contractul de leasing financiar nr. 0004-2009 din 27.10.2009, prin care SRL „PRO-Leasing” a predat, iar Jmacenco Igor a primit în proprietate automobilul de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008.

Potrivit actului menționat Jmacenco Igor a achitat în volum deplin ratele de leasing la contractul de leasing financiar nr. 0004-2009 din 27.10.2009, locatorul confirmând că locatarul nu are datorii sau restanțe de plată, iar în pct. 7 este indicat că proprietar al automobilului de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008 devine Jmacenco Igor.

În conformitate cu art. 9 alin. (3) al Legii cu privire la leasing în cazurile prevăzute la art.11 alin.(2) lit. a) și b), locatarul poate obține dreptul de proprietate asupra bunului dacă contractul de leasing nu prevede altfel.

Art. 11 alin. (2) lit. a) și b) al legii menționate prevăd că, în cazul expirării contractului de leasing financiar: a) bunul trece în proprietatea locatarului dacă durata contractului de leasing corespunde cu termenul de amortizare a bunului și/sau au fost efectuate toate plățile ce rezultă din obligațiile contractuale și dacă au fost executate alte obligații, în cazul în care părțile au convenit în acest sens în contract și locatarul poate cumpăra bunul la valoarea lui reziduală convenită de părți.

Prin urmare, modalitatea de obținere a dreptului de proprietate asupra bunului litigios automobilului de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008 este descris în contractual de leasing financiar care nu este în contradicție cu prevederile Legii cu privire la leasing.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că Jmacenco Igor a devenit proprietar al automobilului de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008 în baza Actului de predare în proprietate a bunului din 09.11.2012.

Astfel, Jmacenco Igor a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate și separarea bunului din masa debitoare, automobilului de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr.

caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008.

Instanța de insolvență a considerat că cererea este întemeiată.

În acest context, instanța de recurs remarcă că, instanța de insolvență prematur a admis cererea de separare din masa debitoare a SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului a bunului, automobilului de model Mitsubishi Outlander 3.0 AT, nr. caroseriei JMBXLCW6W8Z010214, nr. de înmatriculare xxx xxx, anul producerii 2008, ori materialele cauzei nu conțin probe suficiente care ar demonstra că Jmacenco Igor a introdus în casieria întreprinderii sumele pe contractul de leasing financiar, care sunt indicate în actul de verificare din 31 ianuarie 2011.

De asemenea, Colegiul a stabilit că întru confirmarea achitării ratelor în casieria întreprinderii Jmacenco Igor a prezentat instanței de insolvență facturile fiscale Seria MA nr. 0221540 din 26 noiembrie 2010 și chitanța la dispoziția de încasare nr. 205, prin care s-a achitat suma de 8745,99 lei, Seria MA nr. 0221556 din 06 decembrie 2010, prin care s-a încasat suma de 8745,99 lei, Seria MA nr. 0433-28 din 27.01.2011 și chitanța la dispoziția de încasare nr. 35, prin care s-a încasat suma de 8745,99 lei, Seria MA nr. 0433038 din 31 ianuarie 2011, și chitanța de încasare nr. 36, prin care s-a încasat suma de 156 863 lei. Jmacenco Igor a prezentat instanței de insolvență documente primare care confirmă achitarea plăților conform contractului de leasing financiar în sumă de 183 101,10 lei.

Prin urmare, Colegiul reține că instanța de insolvență la examinarea cauzei nu a verificat toate documentele primare incluse în actul de verificare din 31.01.2011 pentru a stabili dacă Jmacenco Igor într-adevăr le-a introdus în casieria SRL „PRO-Leasing”.

Colegiul menționează că nu este clar, din care motive nu au fost prezentate toate documentele primare, luând în considerație argumentele aduse de Bostan Nicolae lichidatorul SRL „PRO-Leasing” în procedura falimentului, precum și faptul că instanța de insolvență, în temeiul art. 118 alin. (5) CPC era în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Sub aspectul celor menționate mai sus instanța de insolvență era obligată să analizeze atent circumstanțele cauzei, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal. Neglijarea acestei obligații condiționează casarea hotărârii cu remiterea cauzei la rejudecare.

Instanța de insolvență la reexaminarea cauzei urmează să stabilească dacă sumele indicate în actul de verificare sunt confirmate prin documente primare și dacă au ajuns în casieria SRL „PRO-Leasing”. Să țină cont de cele indicate și să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de Bostan Nicolae lichidatorul Societății cu răspundere Limitată „PRO-Leasing” în procedura falimentului urmează a fi admis, casată integral hotărârea instanței de insolvabilitate cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Bostan Nicolae lichidatorul Societății cu răspundere Limitată „PRO-Leasing” în procedura falimentului.

Se casează hotărârea Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017 în cauza la cererea înaintată de Jmacenco Igor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „PRO-Leasing” în procedura falimentului, intervenient accesoriu Banca Comercială „Moldinconbank” Societate pe Acțiuni privind recunoașterea dreptului de proprietate și separarea bunului din masa debitoare, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de insolvabilitate Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Luiza Gafton

Ion Druță

Iuliana Oprea

Maria Ghervas